

Boekpresentatie

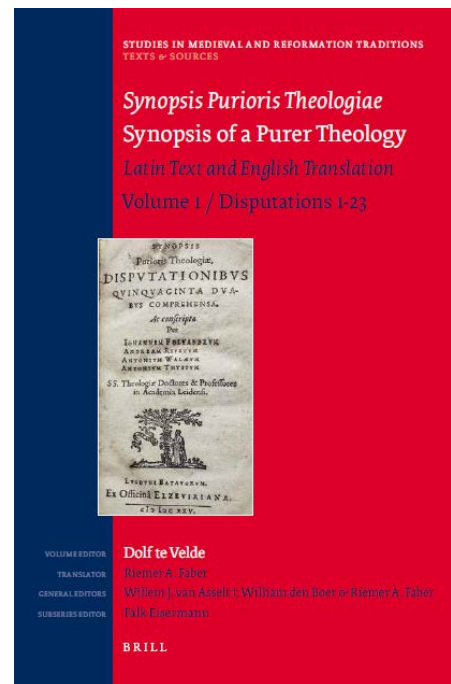
Synopsis Purioris Theologiae (1625)

Burgemeester drs. H.J.J. Lenferink van Leiden neemt eerste exemplaar in ontvangst

Na bijna vier eeuwen komt de *Synopsis Purioris Theologiae* terug naar Leiden. Vier Leidse professoren schreven van 1620–1625 dit leerboek voor gereformeerde theologie. In de 17^e eeuw groeiden generaties theologen ermee op. Sinds 2010 werkt een team van zo'n vijftien wetenschappers – classici, theologen, filosofen, historici – aan het opnieuw toegankelijk maken van dit standaardwerk in een Latijns-Engelse uitgave, voorzien van inleiding en annotaties. Vrijdag 26 september wordt het eerste van de drie delen gepresenteerd tijdens een feestelijke bijeenkomst in Leiden.

Het eerste deel wordt opgedragen aan de herinnering van prof. dr. Willem J. van Asselt (1946-2014), die zich als voorzitter van OGTh met veel enthousiasme heeft ingezet voor dit project, maar de voltooiing ervan niet meer mee kan maken. Het eerste exemplaar wordt door drs. H.J.J. Lenferink, burgemeester van Leiden, in ontvangst genomen. De vertaler, prof. dr. Riemer Faber (Waterloo University, Canada), verzorgt na de presentatie een lezing over “The Language(s) of the Synopsis”, en volume editor dr. Dolf te Velde belicht de Synopsis onder de titel “Theologie als teamwork”. Eerste reacties op de uitgave worden verzorgd door dr. Jo Spaans (universitair hoofddocent Cultuurgeschiedenis, Universiteit Utrecht) en prof. dr. Marcel Sarot (hoogleraar Fundamentele Theologie en decaan, Tilburg School of Catholic Theology).

De *Synopsis Purioris Theologiae* (SPT) werd in 1625 gepubliceerd als eerbetoon aan de zes jaar eerder gehouden synode van Dordrecht (1618-1619). Het kan worden beschouwd als het begin van de theologische verwerking van de tijdens de Dordtse synode opgestelde leerregels. De vier auteurs – J. Polyander, A. Walaëus, A. Thysius en A. Rivetus – waren allen als hoogleraar verbonden aan de Leidse Universiteit. Het werk is een bundeling van 52 disputaties, een veelgebruikt genre in het toenmalig onderwijs aan de universiteiten, waarin de Leidse hoogleraren hun theologische positie kort uiteenzetten. Het leerboek verwierf binnen korte tijd grote populariteit en heeft ten minste een kwarteeuw het theologisch veld beheerst. De titel – overzicht van een zuiverder theologie – zou misschien anders doen vermoeden, maar door zijn gematigde opstelling ten opzichte van onder meer het remonstrantisme heeft het handboek wellicht ook een pacificerende invloed uitgeoefend. De Synopsis beleefde 6 drukken in het Latijn: na de zeventiende-eeuwse uitgaven in 1625, 1632, 1642, 1652 en 1658, verzorgde Herman Bavinck in 1881 een herdruk. In 1964 en 1966 zag een Nederlandse vertaling het licht. Ondanks het enorme belang van dit werk voor de kennis van de gereformeerde theologie in de zeventiende eeuw en de verwerking daarvan in later eeuwen, ontbreekt tot hiertoe een vertaling in enige andere taal.

In die leemte voorziet het werkgezelschap Oude Gereformeerde Theologie (OGTh) door middel van de uitgave van een wetenschappelijke, zorgvuldig geannoteerde Latijn-Engelse paralleleditie van dit werk, inclusief een historische en theologische introductie en de nodige registers om het werk toegankelijk te maken voor verder onderzoek. In de voetnoten bij de Latijnse editie worden de talrijke verwijzingen naar klassieken, kerkvaders, Middeleeuwse en contemporaine theologen zo veel mogelijk aangewezen. De voetnoten bij de Engelse editie zijn erop gericht de tekst inhoudelijk te ontsluiten. Voor het juiste verstaan van de Synopsis is voortdurend historische, theologische en filosofische expertise en achtergrondkennis vereist. In teamverband en plenaire sessies bundelen de leden van OGTh via een intensief en zorgvuldig proces hun gezamenlijke expertise op diverse terreinen om de Synopsis internationaal 'leesbaar' te maken voor een geïnteresseerd publiek.

Praktische informatie:

- Datum: vrijdag 26 september 2014, 14.30 – 17.00 uur
- Locatie: "Vossius Conferentiezaal", Universiteitsbibliotheek (2e verdieping, Zuidhal), Wittesingel 27 te Leiden
- Kosten: Dit programma wordt u gratis aangeboden door het werkgezelschap Oude Gereformeerde Theologie (OGTh), het Scaliger Institute en Brill Publishers
- Aanmelding wordt op prijs gesteld: wadenboer@tukampen.nl

Over de uitgave (boekomslag):

This bilingual edition of the *Synopsis Purioris Theologiae* (1625) makes available for the first time to English readers a seminal treatise of Reformed Scholasticism. Composed by four professors of Leiden University (Johannes Polyander, Andreas Rivetus, Antonius Walaeus, and Anthonius Thysius), it gives an exhaustive yet concise presentation of Reformed theology as it was conceived in the first decades of the seventeenth century. From a decidedly Reformed perspective, the Christian doctrine is defined in contrast with alternative or opposite views (Catholic, Spiritualist, Arminian, Socinian). Both on the academic level and on the ecclesiastical level, the *Synopsis* responds to challenges coming from the immediate context of the early seventeenth century. The disputations of this first volume cover topics such as Scripture, doctrine of God, Trinity, creation, sin, Law and Gospel.

Dolf te Velde, Riemer A. Faber, Willem J. van Asselt & William de Boer (eds.), *Synopsis Purioris Theologiae. Synopsis of a Purer Theology. Latin Text and English Translation, Volume 1, Disputations 1-23* [Studies in Medieval and Reformation Traditions, 187; Texts & Sources, 5] (Brill: Leiden, 2014).

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de volume editor, dr. Dolf te Velde, rt.velde@hetnet.nl, 015-3610815 en projectmanager/general editor dr. William den Boer, wadenboer@tukampen.nl, 06-36055137.